

Asia: VN/5386/2020-VM-152

Lausuntopyyntö ehdotuksesta julkisen hallinnon API-periaatteiksi

1.1 Tarjoa ja hyödynnä tietoja pääsääntöisesti ohjelmointirajapintojen kautta

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaatetta noudatetaan avoimien aineistojen osalta organisaatiossa. Lähtökohtaisesti kaikki julkaistut avoimet tilastoaineistot ovat saatavissa myös teknisten rajapintojen kautta. Tällä hetkellä avoimia aineistoja ovat tilastotietokannat, paikkatiedot ja luokitukset. Avoimien aineistojen lisenssinä tulisi lähtökohtaisesti käyttää avoimen datan lisenssiä CC BY 4.0. Avoimen datan osalta Creative Commons -lisenssin (CC) voisi lisätä tukimateriaaleihin.

Periaatteen laajentaminen koskemaan myös kumppanirajapintoja sekä sisäisiä rajapintoja suosituksen mukaisesti vaatii toimenpiteitä, mutta ne ovat oikeansuuntaisia.

1.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiselle ja hyödyntämiselle tavoitteet ja hanki riittävät resurssit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on realistinen ja oikeansuuntainen. Käytännön ongelmat liittyvät luonnollisesti tarvittavien resurssien saamiseen. Haasteena on pystyä perustelevaan koko yhteiskunnan kannalta koetut hyödyt siten, että organisaatio tällä perusteella saisi konkreettisesti käyttöönsä tiedon avaamiseen tai teknisten rajapintojen kehittämiseen tarvittavat lisäresurssit.

Kohdan tukimateriaalissa ovat erittäin hyviä linkkejä. Olisi toivottavaa, että esim. tässä kohdassa (ja muissa kohdissa) tukimateriaaleja ylläpidettäisiin ja täydennettäisiin myös jatkossa.

1.3 Varmista hankinnoissa yhteentoimivuus muiden tietojärjestelmien kanssa

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

1.4 Edistä sisäistä ja ulkoista yhteistyötä

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Huomio olemassa olevista yhteistyöverkostoista ja niiden hyödyntämisestä on relevantti. Esimerkkinä tilastontuottajien yhteistyöverkostojen hyödyntäminen esim. avoimen tilastodatan osalta tai paikka- tai aluetietojen osalta ovat relevantteja. Yksi organisaatio voi kuulua useampaan kuin yhteen yhteistyöverkostoon.

Näiden API-periaatteiden tukimateriaalien ylläpito ja täydentäminen jatkossa olisi tärkeää, sillä uusia hyviä esimerkkejä ja ohjeita tulee varmasti lähitulevaisuudessa lisää. Jos näitä ei saada lisättyä periaatteisiin, tukimateriaalien arvo vähitellen rapautuu.

2.1 Kehitä ohjelmointirajapintoja tarvelähtöisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Erinomaiset esimerkit tukimateriaalissa nyt. Uusien hyvien esimerkkien lisääminen API-periaatteiden julkistamisen jälkeenkin olisi tärkeää myös jatkossa, jotta esimerkit säilyvät relevantteina ja hyödyllisinä.

2.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiseen ja hyödyntämiseen liittyvät roolit, tehtävät, vastuut ja toimintamallit.

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on hyödyllinen ja toimii tukena rajapintoihin liittyvien roolien, tehtävien ja vastuiden tunnistamiseen, kuvaamiseen ja vastuuttamiseen. Ja tämä on varmasti myös tämän periaatteen tarkoituksenakin.

2.3 Kuvaa ohjelmointirajapintojen muodostama kokonaisuus

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on hyödyllinen ja korostaa kokonaisarkkitehtuurin merkitystä rajapintojen muodostamisen kokonaisuuden ja sidoksien tunnistamisessa ja kuvaamisessa.

2.4 Tunnista ja hallitse ohjelmointirajapintoihin liittyvät riskit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Periaate on tärkeä ja on nivottava yhteen organisaation yleiseen riskienhallinnan kokonaisuuteen ja riskienhallintaan liittyviin prosesseihin ja -vastuisiin.

3.1 Kehitä ohjelmointirajapinnat avoimilla ja teknologiariippumattomilla standardeilla ja protokollilla

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Standardeissa ja teknologioissa olisi hyvä noudattaa julkishallinnon yhteisiä suosituksia. Esimerkkeihin voisi lisätä vielä tietosisältöjä koskevia standardeja ja luokituksia (esimerkiksi yhteentoimivuusalusta, tiedon laatukriteerit kuten seuraavassa periaatteessakin).

3.2 Kuvaa ohjelmointirajapintojen käsittelemät tiedot yhteisten ja yleisten tietomallien mukaisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

3.3 Testaa, versio, dokumentoi ja julkaise ohjelmointirajapinnat

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

-

3.4 Seuraa ohjelmointirajapinnoille asetettuja mittareita ja muita ominaisuuksia

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Avoimen datan osalta seuranta on haastavaa, mutta on tehtävä se mitä avoimen datan yleisperiaatteiden mukaisesti (käyttäjiltä ei voida edellyttää rekisteröintiä rajapinnan käyttämiseen) voidaan tehdä.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleisesti voi todeta, että periaatteet ovat hyödyllisiä ja oikeansuuntaisia. Muiden organisaatioin esimerkit ja muut taustatiedon lähteet ovat arvokkaita ja hyödyllisiä. Näiden tukimateriaalien ylläpitäminen ajantasaisena on tärkeää myös jatkossa, jotta API-periaatteiden hyöty säilyy relevanttina myös julkaisuhetken jälkeenkkin.

Huttunen Markku
Tilastokeskus